

**JO SOC
AMB VOSALTRES
TOTS ELS DIES**

**JORNADA
MUNDIAL
DELS AVIS I
PERSONES
GRANS**

#IAMWITHYOUALWAIS

Giotto, ***El somni de Gioacchino***,
Cappella degli Scrovegni, Padova.

Estimats avis, estimades àvies

“Jo soc amb vosaltres tots els dies” (cf. Mt 28,20) és la promesa que el Senyor va fer als seus deixebles abans de pujar al cel i que avui et repeteix també a tu, estimat avi i estimada àvia. A tu. “Jo soc amb vosaltres tots els dies” són també les paraules que com a Bisbe de Roma i com a ancià igual que tu m’agradaria dirigir-te amb motiu d’aquesta primera Jornada Mundial dels avis i persones grans. Tota la Església és al teu costat –diguem millor, és al nostre costat-, es preocupa per tu, t’estima i no et vol deixar sol!

Soc molt conscient que aquest missatge t’arriba en un moment difícil: la pandèmia ha estat una tempesta inesperada i violenta, una dura prova que ha colpejat la vida de tots, però que a nosaltres grans ens ha reservat un tracte especial, un tracte més dur. Molts de nosaltres han emmalaltit, i molts se n’han anat o han vist apagar-se la vida dels seus cònjuges o dels seus éssers estimats. Molts, aïllats, han sofert la soledat durant un temps llarg.

El Senyor coneix cadascú dels nostres patiments d’aquest temps. És al costat dels que tenen la dolorosa experiència de ser deixats de banda. La nostra soledat –agreujada per la pandèmia- no li és indiferent. Una tradició explica que també sant Joaquim, l’avi de Jesús, fou apartat de la seva comunitat perquè no tenia fills. La seva vida –com la de la seva esposa Anna- fou considerada inútil. Però el Senyor li va enviar un àngel per a consolar-lo. Mentre ell, entristit, va romandre fora de les portes de la ciutat, se li va aparèixer un enviat del Senyor que li va dir: “¡Joaquim, Joaquim! El Senyor ha escoltat la teva

oració insistent”.¹ Giotto, en uns dels seus famosos² frescos, sembla ambientar l’escena a la nit, en una d’aquelles nits d’insomni, plenes de records, preocupacions i desitjos a les quals molts de nosaltres estem acostumats.

Però fins i tot quan tot sembla fosc, com en aquests mesos de pandèmia, el Senyor segueix enviant àngels per a consolar la nostra soledat i repetir-nos: “Jo soc amb vosaltres tots els dies”. Això t’ho diu a tu, m’ho diu a mi, a tots. Aquest és el sentit d’aquesta Jornada que he volgut celebrar per primera vegada precisament aquest any, després d’un llarg aïllament i una represa encara lenta de la vida social. ¡Que cada avi, cada ancià, cada àvia, cada persona gran – sobretot els que estan més sols- rebí la visita d’un àngel!

De vegades tindran el rostre dels nostres nets, d’altres el rostre de familiars, d’amics de tota la vida o de persones que hem conegut durant aquest moment difícil. En aquest temps hem après a comprendre lo important què són les abraçades i les visites per a cadascú de nosaltres, ¡i com m’entristeix que en alguns llocs això encara no sigui possible!

No obstant, el Senyor també ens envia els seus missatgers a través de la Paraula de Déu, que mai deixa que falti a les nostres vides. Llegim una pàgina de l’Evangeli cada dia, resem amb els Salms, llegim els Profetes. Ens commourà la fidelitat del Senyor. L’Escriptura també ens ajudarà a comprendre el que el Senyor ens demana avui per a la nostra vida. Perquè envia obrers a la seva vinya a totes hores del dia (cf. Mt 20,1-16), i en cada etapa de la vida. Jo mateix puc testimoniar que vaig rebre la crida a ser Bisbe de Roma quan havia arribat, per així dir-ho, a l’edat de la jubilació, i ja m’imaginava que no podria fer molt més. El Senyor és sempre a prop

¹ L’episodi es relata en el Protoevangeli de Jaume.

² Es tracta de la imatge escollida com a logotip de la Jornada Mundial dels Avis i de la Gent Gran.

nostre –sempre- amb noves invitacions, amb noves paraules, amb el seu consol, però sempre és a prop nostre. Vosaltres sabeu que el Senyor és etern i que mai es jubila. Mai.

A l'Evangelí de Mateu, Jesús diu als Apòstols: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat» (28,19-20). Aquestes paraules es dirigeixen també avui a nosaltres i ens ajuden a comprendre millor que la nostra vocació és la de custodiar les arrels, transmetre la fe als joves i tenir cura dels petits. Escolteu bé: ¿quina és la nostra vocació avui, a la nostra edat? Custodiar les arrels, transmetre la fe als joves i tenir cura dels petits. No ho oblideu.

No importa l'edat que tinguis, si segueixes treballant o no, si estàs sol o tens una família, si et vas convertir en àvia o avi de jove o de gran, si segueixes sent independent o necessites ajuda, perquè no hi ha edat en la què et puguis retirar de la tasca d'anunciar l'Evangelí, de la tasca de transmetre les tradicions als nets. És necessari posar-se en marxa i, sobretot, sortir d'un mateix per a emprendre quelcom nou.

Hi ha, per tant, una vocació renovada també per a tu en un moment crucial de la història. Et preguntaràs: però, com és possible? Les meves energies s'estan esgotant i no crec que pugui fer-se molt més. ¿Com puc començar a comportar-me de forma diferent quan el costum s'ha convertit en la norma de la meva existència? ¿Com puc dedicar-me als més pobres quan tinc ja moltes preocupacions per la meva família? ¿Com puc ampliar la mirada si ni tan sols se'm permet sortir de la residència on visc? ¿No és ja la meva soledat una càrrega massa pesada? Quants de vostès es fan aquesta pregunta: la meva soledat, ¿no és una pedra massa pesada? El mateix Jesús va escoltar una pregunta d'aquest tipus a Nicodem, que li va preguntar:

«¿Com pot tornar a néixer un home quan ja és vell?» (Jn 3,4). Això pot passar, respon el Senyor, obrint el propi cor a l'obra de l'Esperit Sant, que bufa on vol. L'Esperit Sant, amb aquesta llibertat que té, va a tot arreu i fa el que vol.

Com he repetit en diverses ocasions, de la crisi en la que es troba el món no sortirem igual, sortirem millors o pitjors. I «tant de bo no es tracti d'un altre episodi sever de la història del que no haguem estat capaços d'aprendre -¡nosaltres som durs de closca!- Tant de bo no ens oblidem dels ancians que van morir per falta de respiradors [...]. Tant de bo tant dolor no sigui inútil, que donem un salt cap a una forma nova de vida i descobrim definitivament que ens necessitem i ens devem els uns als altres, perquè la humanitat reneixi» (Carta enc. Fratelli tutti, 35). Ningú se salva sol. Estem en deute els uns amb els altres. Tots germans.

En aquesta perspectiva, vull dir-te que ets necessari per a construir, en fraternitat i amistat social, el món de demà: el món en el qual viurem –nosaltres, i els nostres fills i nets- quan la tempesta s'hagi calmat. Tots «som part activa en la rehabilitació i l'auxili de les societats ferides» (ibíd., 77). Entre els diversos pilars que hauran de sostenir aquesta nova construcció hi ha tres que tu, millor que d'altres, pots ajudar a col·locar. Tres pilars: els somnis, la memòria i l'oració. La proximitat del Senyor donarà la forma per a emprendre un nou camí fins i tot als mes fràgils d'entre nosaltres, pels camins dels somnis, de la memòria i de l'oració.

El profeta Joel va pronunciar en una ocasió aquesta promesa: «Els seus ancians tindran somnis, i els seus joves, visions» (3,1). El futur del món resideix en aquesta aliança entre els joves i els grans. ¿Qui, si no els joves, poden prendre els somnis dels grans i portar-los endavant? Però per a això és necessari seguir somniant: en els nostres somnis de justícia, de pau i de solidaritat està la possibilitat

que els nostres joves tinguin noves visions, i junts podrem construir el futur. És necessari que tu també donis testimoni que és possible sortir renovat d'una experiència difícil. I estic segur que no serà l'única, perquè n'hauràs tingut moltes a la teva vida, i has aconseguit sortir-ne. Aprendre també d'aquella experiència per a sortir-ne.

Els somnis, per això, estan entrelaçats amb la memòria. Penso com és d'important el dolorós record de la guerra i en el molt que les noves generacions en poden aprendre sobre el valor de la pau. I ets tu qui el transmet, en haver viscut el dolor de les guerres. Recordar és una veritable missió per a tota persona gran: la memòria, i portar la memòria als altres. Edith Bruck, que va sobreviure a la tragèdia de la Shoah, va dir que «fins i tot il·luminar una sola consciència val l'esforç i el dolor de mantenir viu el record del que ha estat –i continua-. Per a mi, la memòria és viure». ³ També penso en els meus avis i en els que entre vosaltres van haver d'emigrar i saben el dur que és deixar la casa, com fan encara avui tants a la recerca d'un futur. Alguns d'ells, potser, els tenim al nostre costat i ens cuiden. Aquesta memòria pot ajudar a construir un món més humà, més acollidor. Però sense la memòria no es pot construir; sense fonaments mai construiràs una casa. Mai. I els fonaments de la vida són la memòria.

Per últim, l'oració. Com va dir el meu predecessor, el Papa Benet, sant ancià que continua resant i treballant per l'Església: «L'oració dels ancians pot protegir el món, ajudant-lo potser de manera més incisiva que la sol·licitud de molts». ⁴ Això ho va dir gairebé al final del seu pontificat en 2012. És maco. La teva oració és un recurs molt valuós: és un pulmó d'allò que l'Església i el món no es poden privar (cf. Exhort. Apost. Evangelii Gaudium, 262). Sobretot en aquest moment difícil per a la humanitat, mentre travessem, tots en la mateixa

³ Cf. *La memoria è vita, la scrittura è respiro: L'Osservatore Romano* (26 gener 2021)

⁴ Cf. Visita a la Casa-Família "Viva los ancianos" (2 novembre 2012)

barca, el mar tempestuós de la pandèmia, la teva intercessió pel món i per l'Església no és en va, sinó que indica a tots la serena confiança d'un lloc d'arribada.

Estimada àvia, estimat avi, en concloure aquest missatge voldria assenyalar-te també l'exemple del beat –i properament sant- Carlos de Foucauld. Va viure com ermità a Argèlia i en aquest context perifèric va donar testimoni de «els seus desitjos de sentir qualsevol ésser humà com un germà». (Carta enc. Fratelli tutti, 287). La seva història mostra com és possible, fins i tot en la soledat del propi desert, intercedir pels pobres del món sencer i convertir-se veritablement en un germà i una germana universal.

Demano al Senyor que, gràcies també al seu exemple, cadascú de nosaltres eixampli el seu cor i el faci sensible als patiments dels més petits, i capaç d'intercedir per ells. Que cadascun de nosaltres aprengui a repetir a tots, i especialment als més joves, aquestes paraules de consol que avui hem escoltat dirigides a nosaltres: “Jo soc amb vosaltres tots els dies”. Endavant i ànim. Que el Senyor us beneeixi.

Franciscus

Roma, Sant Joan de Letrán, 31 de maig de 2021,
Festa de la Visitació de la Santíssima Verge Maria